

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ

ИНФОРМАЦИЯ

ОТ

ЕМИЛ ДИМИТРОВ - Министър на околната среда и водите

ОТНОСНО: Оперативното управление на водите на национално ниво в Р. България

I. СЪСТОЯНИЕ НА ВОДИТЕ В СТРАНАТА ЗА М. НОЕМВРИ 2020 Г.

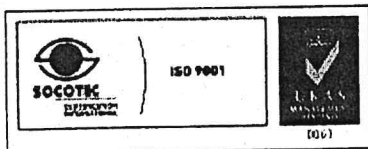
1. Повърхностни води

Общият обем на речния отток в страната за месец ноември е 478 млн. м³. Стойността му е с 4% по-малка от стойността за предходния месец и е с 25% по-малка от стойността за ноември 2019 година.

През изминалия месец средномесечните водни количества на по-голяма част от наблюдавани реки в страната са били под средномногогодишните стойности за месец ноември и по-ниски от средномесечните водни количества за предходния месец.

В Дунавския водосборен басейн обемът на речния отток за месец ноември е 188 млн. м³, което е с 19% по-малко от предходния месец и с 13% по-малък от този за месец ноември 2019 година. През по-голяма част от месец ноември нивата на наблюдаваните реки в басейна останаха без съществени изменения. В резултат на валежи в периодите 2-4 и 18-19 ноември бяха регистрирани незначителни повишения на речните нива в басейна. По-съществени бяха повишенията във водосбора на р. Искър (съответно при гр. Нови Искър с до 45 см и при гр. Роман с до 37 см) в останалата част от басейна повишенията на речните нива бяха с до 24 см. През месец ноември всички наблюдавани реки в басейна бяха със средномесечни водни количества под месечните норми.

В Черноморския водосборен басейн обемът на речния отток за месец ноември е 20 млн. м³ - с 11% повече спрямо предходния месец и с 61% по-малко от обема за месец ноември 2019 година. През по-голяма част от месец ноември нивата на наблюдаваните реки в басейна останаха без съществени изменения. В резултат на валежи в периодите 1-2 и 19-20 ноември бяха регистрирани незначителни повишения на речните нива в басейна, съответно на р. Камчия при с. Гроздьово (+10 см) и на р. Велека при с. Граматиково (+13 см). През месец ноември всички наблюдавани реки от басейна бяха със средномесечни водни количества под месечните норми. В резултат на продължителен период без валежи

София, 1000, бул. „Кн. Мария Луиза“ 22

Тел: +359(2) 940 6194, Факс: +359(2) 986 25 33

и ниски нива на подпочвените води, през месец ноември река Факийска при с. Зидарово е пресъхнала.

Обемът на оттока на **Източнобеломорския водосборен басейн** за месец ноември е 187 млн. м³, което е с 29% повече от предходния месец и с 34% по-малко от месец ноември 2019 година. През по-голяма част от месец ноември нивата на наблюдаваните реки в басейна останаха без съществени изменения. В резултат на валежи в периодите 3-5, 15-16 и 18-19 ноември бяха регистрирани незначителни повишения на речните нива в басейна: в периода 3-5.XI с до 19 см за водосбора на р. Тунджа, с до 10 см - на р. Марица и на р. Арда; в периода 15-16.XI с до 16 см за водосбора на р. Тунджа, с до 22 см - на р. Марица и с до 17 см на р. Арда; в периода 18-19.XI с до 15 см за водосборите на р. Тунджа, р. Марица и р. Арда. През месец ноември всички наблюдавани реки в басейна бяха със средномесечни водни количества под месечните норми.

В **Западнобеломорския водосборен басейн** обемът на речния отток за месец ноември е 83 млн. м³ - с 21% по-малко от предходния месец и е почти равен на този през ноември 2019 година. През по-голямата част от месец ноември нивата на наблюдаваните реки в басейна останаха без съществени изменения. В резултат на валежи в периода 3-4 ноември бяха регистрирани незначителни повишения на речните нива в басейна - на р. Струма при гр. Кресна (+15 см) и в останалата част от басейна до +8 см. През месец ноември всички наблюдавани реки в басейна бяха със средномесечни водни количества под месечните норми.

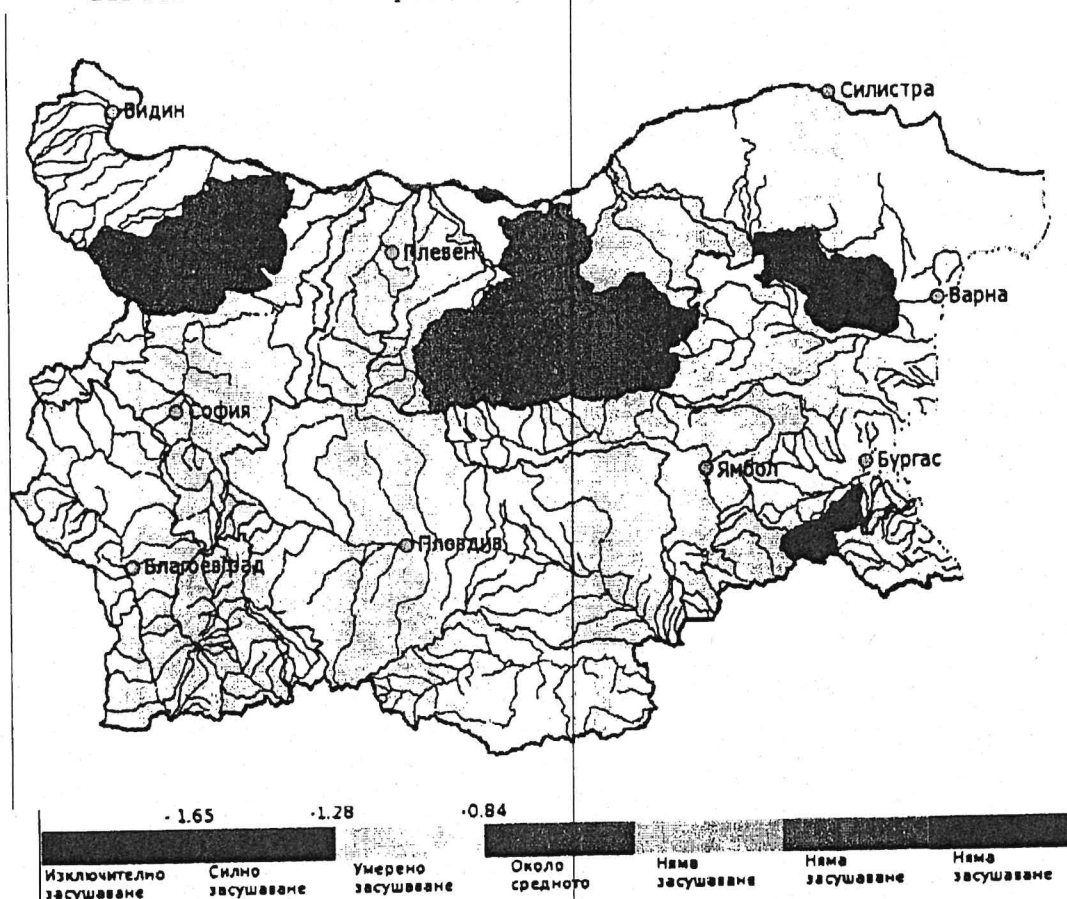
2. РЕКА ДУНАВ

Средномесечните водни стоежи за ноември на р. Дунав, при по-голяма част от измервателните пунктове в българския участък, бяха с между 3% и 14% под нормите за месец ноември и с от 31 см до 77 см по-ниски спрямо предходния месец. Само при гр. Силистра средномесечния воден стоеж почти съвпада с този от предходния месец и е с 11% по-голям от нормата.

3. СТОЙНОСТ НА ИНДЕКСА НА ЗАСУШАВАНЕ

НИМХ ежесечно изчислява стойността на индекса на засушаване SRI, на база предварително определени средномесечни водни количества по поречия. За месец ноември 2020 г. индексите са, както следва:

- с изключително засушаване – по поречието на река Факийска;
- със силно засушаване – по поречието на река Провадийска;
- с умерено засушаване – по поречието на реките Искър, Вит, Осъм, Русенски Лом, Ропотамо, Марица, Тунджа, Струма и Места;
- около средното засушаване – по поречиата на реките Огоста и Янтра;
- във всички останали поречия няма засушаване.

II. СЪСТОЯНИЕ НА ВОДИТЕ ЗАРЕГУЛИРАНИ В КОМПЛЕКСНИТЕ И ЗНАЧИМИ ЯЗОВИРИ ПРЕЗ М. НОЕМВРИ 2020 Г.

В Министерството на околната среда и водите ежедневно се следи състоянието на водите зарегулирани в комплексните и значими язовири, по приложение № 1 към чл. 13, ал. 1, т. 1 от Закона за водите, на базата на ежедневна информация, постъпваща от дружествата експлоатиращи язовирните стени и съоръженията към тях. Съгласно приложение № 1 към чл. 13 ал. 1, т. 1 от Закона за водите, комплексните и значими язовири са 52 броя:

- Сумата на общите им обеми е 6 546,19 млн. м³, което представлява около 85,1% от сумата на общите обеми на изградените в страната язовири;
- За 43 броя комплексни и значими язовири с общ обем 6 474,60 млн. м³ се изготвя годишен график за определяне на стратегията при използването на водите им. Сумата от

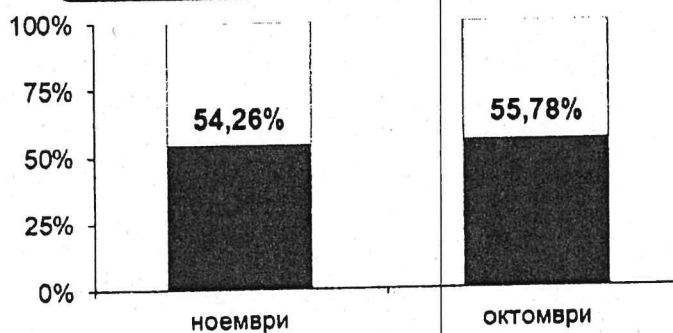
наличните в тях завирени обеми към 30 ноември 2020 г. е 3 513,4 млн. м³ и представлява 54,3% от сумата на общите им обеми. В края на месец ноември 2019 г. този процент е бил 56,9%. **Сумарният завирен обем към 30 ноември 2020 г. е с 2,6% по-малък от обема към 30 ноември 2019 г. и с 1,5% по-малък спрямо обема към 31 октомври 2020 г.**

През месец ноември прелива яз. „Пчелина“, което е нормалното експлоатационно състояние на язовира. В края на месец ноември със запълване над 90% са язовирите „Среченска бара“, „Пчелина“ и „Кричим. Коритата на реките след язовирните стени са в добро състояние и проводимостта им е осигурена.

Няма данни за засегнати населени места и за възникнали аварийни ситуации по язовирните стени и съоръженията към тях.

За периода 01.11.2019 - 30.11.2019 г. наличният завирен обем в язовирите е намалял с 98 млн.м³.

Наличните завирени обеми в язовирите, в края на месец ноември, според основното им предназначение са, както следва:

- за питейно-битово водоснабдяване – 65,6% от общия им обем;
- за напояване – 32,4% от общия им обем;
- за енергетика – 66,3% от общия им обем.

От получените данни на регистрираните общи притоци на водосборите към комплексните и значими язовири през изминалите 11 месеца на 2020 година, може да се направи следната оценка:

- с обезпеченост 50 % - условия на средна година са язовирите: „Бели Искър“, „Сопот“, „Христо Смирненски“, „Ясна поляна“, „Белмекен“, „Чаира“, „Домлян“, „Пясъчник“, „Голям Беглик“, „Широка поляна“, „Батак“, „Въча“, „Тракиец“, „Кърджали“, „Студен кладенец“, „Ивайловград“, „Студена“, „Пчелина“ и „Дяково“;

- с обезпеченост 75% - условия на средно суха година са язовирите: „Искър“, „Среченска бара“, „Горни Дъбник“, „Александър Стамболийски“, „Ахелой“, „Копринка“, „Тополница“, „Доспат“ и „Боровица“;

- с обезпеченост 95% - условия на суха година са язовирите: „Огняново“, „Кула“, „Рабиша“, „Огоста“, „Йовковци“, „Ястребино“, „Съединение“, „Бели Лом“, „Тича“, „Георги Трайков“, „Камчия“, „Порой“, „Жребчево“, „Малко Шарково“ и „Асеновец“.

III. КОМПЛЕКСНИ И ЗНАЧИМИ ЯЗОВИРИ С ОСНОВНО ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕ ПИТЕЙНО-БИТОВО ВОДОСНАБДЯВАНЕ

Сумарният завирен обем на язовирите с питейно-битово предназначение към 30 ноември 2020 г. е 983,9 млн. м³, което представлява 65,6% от общия им обем и е с 1,3% по-малък спрямо обема към 31 октомври 2020 г. и с 1,1% по-малък от обема към 30 ноември 2019 г.

Степента им на напълване е както следва: яз. „Искър“ – 79,4%, яз. „Бели Искър“ – 82,9%, яз. „Среченска бара“ – 99,2%, яз. „Христо Смирненски“ – 72,2%, яз. „Йовковци“ – 76,8%, яз. „Тича“ – 43,4%, яз. „Камчия“ – 46,1%, яз. „Ясна поляна“ – 58,2%, яз. „Асеновец“ – 28,6%, яз. „Боровица“ – 87,2%, яз. „Студена“ – 84,6% и яз. „Дяково“ – 83,6%.

IV. ПРЕДПРИЕТИ ДЕЙСТВИЯ НА ОПЕРАТИВНО ЗВЕНО КЪМ МОСВ

През месец ноември хидрометеорологичната обстановка в страната не е налагала активиране на оперативното звено.

В Национален координационен център, част от който е Центъра за управление на водите, ежедневно се следят и анализират нивата на комплексните и значими язовири по приложение № 1 на Закона за водите, правят се анализи на притока и оттока на водите им. Събира се ежедневна информация от дружествата, които осъществяват техническата експлоатация на комплексните и значими язовири въз основа, на която се изготвят ежедневно бюлетини. При необходимост се изменя месечния график за разпределение на водите и се извършва извънреден контрол за изпълнение на предписанията.

V. ПРЕДПРИЕТИ МЕРКИ В МЕСЕЧНИЯ ГРАФИК ЗА ИЗПОЛЗВАНЕ НА ВОДИТЕ ОТ КОМПЛЕКСНИТЕ И ЗНАЧИМИ ЯЗОВИРИ ПРЕЗ м. НОЕМВРИ 2020 г.

МОСВ предприема мерки за гарантиране на приоритетното питейно-битово водоснабдяване от язовирите по приложение № 1 на Закона за водите.

Язовири, водите на които се използват за питейно-битово водоснабдяване и са със завирен обем под 50 % от общия им обем са яз. „Асеновец“, яз. „Ястребино“, яз. „Тича“ и яз. „Камчия“.

Язовир „Асеновец“ – разрешените обеми за питейно-битово водоснабдяване са 0,800 млн. м³. Заявката на „ВиК“ ООД Сливен за водовземане от язовира е удовлетворена в пълен размер, предвид предприетите действия от страна на дружеството за включване на алтернативни водоизточници

Язовир „Ястребино“ – заявката на ВиК Търговище е удовлетворена, като са разрешени 0,022 млн.м³.

Язовир „Ястребино“ е изграден за земеделски цели, за напояване чрез НС „Попово“. Същият е служил като резервно водоснабдяване на гр. Антоново, но преди години е включен като основен водоизточник за питейно-битово водоснабдяване. В момента в язовира има водни обеми в размер на 8,993 млн. м³, резервирани само за гр. Антоново, които при потребление 0,020 млн. м³/месечно ще стигнат за над 35 години. В същото време се очаква земеделските производители, които се хранят с водни количества от язовира посредством изградени канали, да изградят десетки сондажи, с които да дублират водоползването от яз. „Ястребино“, без да е сигурно наличието на такъв огромен воден ресурс, какъвто се ползва последните години от язовира за напояване.

МОСВ счита, че язовир „Ястребино“ следва да се ползва по предназначение, а именно за земеделски цели. Същият следва да остане и като резервно хранване на гр. Антоново, като за основно хранване на града, следва да бъдат изградени един или два сондажа, с общ месечен дебит не по-малко от 0,020 млн. м³.

Язовир „Тича“ – предвид ниския обем в язовира, ползването е редуцирано.

Заявките на ВиК Шумен и ВиК Търговище са намалени в съответствие с използваните през предходните месеци водни количества - за ВиК Шумен са разрешени 2,300 млн. м³, за ВиК Търговище 0,700 млн. м³.

Минимално допустимият отток в реката след язовира е за 95% обезпеченост на притока.

Язовир „Тича“ е проектиран за земеделски цели, към него е проектирана НС „Виница“. Язовирът е предвиден за резервно водоснабдяване на гр. Търговище, Шумен и Велики Преслав. В момента същият се ползва като основен водоизточник за питейно-битово водоснабдяване. През настоящата година НС ЕАД заявиха за напояване количества, които с цел акумулиране на водни обеми за питейно-битово водоснабдяване, бяха редуцирани от страна на МОСВ до 9,0 млн. м³/годишно. На НС ЕАД беше издадено разрешително за водоземане от язовир „Шумен“, с цел допълване на необходимите водни количества за напояване. При наличен полезен обем 98,718 млн. м³ и средно месечно потребление 3,220 млн. м³ за питейно-битово водоснабдяване, водата ще стигне минимум за 24 месеца, без наличие на приток през следващата година. Останалото количество от около 20 млн. м³ и притокът през тази зима ще бъдат контролирано разрешавани за напоителни цели през 2021 година, в размер не по-голям от тазгодишния. Целта е в края на следващата година в язовира да има наличности за минимум 2 години напред. През тази година въпреки сушата и незначителния приток бяха задоволени всички нужди за питейно-битово водоснабдяване и напояване.

Язовир „Камчия“ – предвид ниския обем в язовира, ползването е редуцирано.

При продължаващата тенденция за намаляващ приток, разрешените количества за питейно-битово водоснабдяване са допълнително ограничени, за което операторите бяха уведомени предварително.

„ВиК ООД“ Варна и „ВиК ООД“ Бургас са уведомени, че следва да предприемат действия за преминаване към алтернативни водоизточници, тъй като при предвиденото намалено потребление и при липса на приток към язовира, вода за питейно водоснабдяване в язовира ще има до месец май 2021 година.

С Решение на Министерски съвет, на МРРБ е възложено ремонт на язовирите „Порой“ и „Ахелой“ и изграждането на довеждащи водопроводи до деривация „Китка“.

На язовирите „Белмекен“ и „Доспат“ е поставено условие, водите от водохващанията на събирателните деривации да се изпускат за оводняване на речните русла и за ползване от населението, като в зависимост от изменението на хидрометеорологичната обстановка се разрешава да се включват и изключват събирателните деривации и/или водохващания от тях.

През зимния сезон не по-малко от 30% от водния ресурс, постъпващ от река Тунджа в язовир „Копринка“, ще бъде насочван по река Тунджа към язовир „Жребчево“.

Предприети действия с изменение на месечния график:

Във връзка с постъпило, чрез „Напоителни системи“ ЕАД искане, на кмета на община Пещера, относно необходимостта от отпускане на допълнителни водни маси от яз. „Батак“ за водоснабдяване на селскостопански обекти в землищата на гр. Пещера и с. Радуилово и предвид, че количествата са в рамките на заявените и утвърдени с годишния график лимити по водоземане на „Напоителни системи“ ЕАД, с изменение на месечния график са отпуснати допълнително водни маси в размер на 0,104 млн. м³.

Във връзка с искане на НЕК ЕАД за изменение на месечния график за месец ноември в частта за язовирите „Белмекен“, „Батак“ и „Диспат“, обосновано с планови изключвания на базови мощности, което е наложило допълнителна работа на ВЕЦ, и вземайки предвид, че притоците към язовирите „Белмекен“ и „Батак“ се определят като притоци за условия на влажна година, са отпуснати допълнително водни маси за производство на електроенергия, както следва:

- от яз. „Белмекен“ в размер на 10,000 млн. м³;

- от яз. „Батак“ в размер на 5,000 млн. м³;
- от яз. „Доспат“ в размер на 5,000 млн. м³;

Във връзка с искане на Държавно предприятие „Управление и стопанисване на язовири“, за изменение на месечния графич в частта за яз. „Огняново“, обосновано с извършване на манипулации, вследствие, на които са установени значителни пропуски от работния затвор, възлизащи на около 230 л/сек или 0,596 млн. м³/месечно, с изменение на месечния график е определено количество от 0,600 млн. м³ за осигуряване на минимално допустим отток в реката след язовира.

VI. КОНТРОЛ ПО СПАЗВАНЕ НА МЕСЕЧНИЯ ГРАФИК НА КОМПЛЕКСНИТЕ И ЗНАЧИМИ ЯЗОВИРИ

При осъществяването от Басейновите дирекции контролна дейност съгласно Закона за водите и Наредбата за ползване на повърхностните води, по отношение изпълнението на режимния график за ползване на водите от комплексните и значими язовири за месец ноември са установени следните нарушения:

- констатирано е ползване на вода от яз. „Калин“ и яз. „Карагьол“, за питейно-битово водоснабдяване на гр. Рила и населени места в общ. Кочериново, от „Кюстендилска вода“ ЕООД без действащо разрешително, издадено по Закона за водите. За установеното нарушение ще бъдат предприети действия за налагане на административни наказания по реда на Закона за водите.

Предприети административно-наказателни действия през месец ноември за констатирани нарушения от предходни месеци:

За установено нарушение на чл. 53, ал. 1 от ЗВ – неизпълнение на месечния график за м. октомври, в частта за яз. „Георги Трайков“, а именно констатирано изтичане на водни количества за екологични нужди, като същите не са отчетени от измервателното устройство, съгласно водения дневник отчитащ ползваните водни количества от Хидроагрегат 2 на МВЕЦ „Цонево“, е изпратено писмо за съставяне на АУАН на „Вестел 2002“ ООД.

За установено нарушение на чл. 53, ал. 1 от ЗВ – превишаване на разрешените водни количества с режимния график за м. юли и август 2020 г. са съставени 2 бр. АУАН на ВиК ЕАД - гр. Бургас.

През месец ноември БДИБР е съставила АУАН и НП, както следва:

- ✓ АУАН № 194/11.11.2020г. – „Напоителни системи“ ЕАД, язовир Въча за юли 2020г.
- ✓ НП № 208/30.11.2020г. – „Напоителни системи“ ЕАД, язовир Жребчево за май 2020г.

ЕМИЛ ДИМИТРОВ

Министър на околната среда и водите

